

SURROLL

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Snídaňový set

Tereza Sáviová

Atelier: Streit/ Polák

Vedoucí práce: MgA. Filip Streit

Ústav průmyslového designu/ FA ČVUT

Rok: 2016/ 2017

Semestr: 6

PODĚKOVÁNÍ

Předně bych chtěla poděkovat panu Miroslavu Olivovi a panu Davidovi Stankušovi za podporu během výroby práce, zpřístupnění dílen, cenné rady ohledně sádrových forem a zprostředkování výpalů. Mé velké díky také patří vedoucímu mé bakalářské práce MgA. Filipu Streitovi a jeho asistentovi MgA. Tomáši Polákovi za průběžné konzultace a pomoc při definování konceptu a finálního tvaru jednotlivých komponentů. Dále děkuji panu Pavlovi Dolanskému za poskytnutí informací o kera-mických materiálech, jejich vlastnostech a technologiích, které se s jejich výrobou a zpracováním pojí. Díky těmto informacím se mi podařilo jako nezkušenému tvůrci vyvarovat se mnoha zbytečným a unáhleným krokům při výrobě. Poslední díky patří paní Lence Pavlíčkové za podporu a konzultaci v prvních fázích návrhu.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
2/ ZADÁNÍ bakalářské práce

jméno a příjmení: *TEREZA SÁVIOVÁ*

datum narození: *30. 6. 1995*

akademický rok / semestr: *2016/2017 / 6.*

obor: *PRŮMYSLOVÝ DESIGN*

ústav: *PRŮMYSLOVÝ DESIGN*

vedoucí bakalářské práce: *MgA. FILIP STREIT*

téma bakalářské práce:

viz přihláška na BP

zadání bakalářské práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Účel práce a název tématu bakalářské práce snídaňový set odlévání z keramické hmoty do sádrových forem. Set bude primárně určen do hotelů a kaváren.

2/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Výsledkem práce bude zpracování konceptu snídaňového setu a komplexní řešení dle estetických a technických nastavení a měřítka 1:1.

3/ seznam případných dalších dohodnutých částí BP

Datum a podpis studenta *13. 2. 2017 Saviova*

Datum a podpis vedoucího DP

27. 02. 17

registrováno studijním oddělením dne

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

Autor: *...Tereza Sávirová*

Akademický rok / semestr: *...2016-2017 / 6. semestr*

Ústav číslo / název: *15150- Ústav průmyslového designu*

Téma bakalářské práce - český název:

Snídaňový set- odlévání keramických hmot

Téma bakalářské práce - anglický název:

Breakfast set- ceramic mold casting

Jazyk práce: *český*

Vedoucí práce: *MgA. Filip Streit*

Oponent práce: *Ing. Marcela Pánková*

Klíčová slova (česká):

Anotace (česká):

V této práci je zpracován koncept několikadílného snídaňového setu, odlévaného z keramických hmot do sádrových forem. Zaměřuje se rovněž na analýzu materiálu a technické zpracování.

Anotace (anglická):

This work deals with a concept of multi-part breakfast set, casted from ceramics material into the plaster mould. It also focuses on the analysis procedures of used material and the technical processing.

rohlášení autora

rohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských vědeckých prací.“

Praze dne 22. 05. 2017

 Podpis autora bakalářské práce

OBSAH

ÚVOD

ANALÝZA TÉMATU

Historie/ čeští tvůrci
Analýza trhu
Rozbor materiálu
Technologie

VÝSTUP ANALÝZY

Výsledky průzkumu
Mezery na trhu
Cílová skupina

KONCEPT

První návrh
Druhý návrh
Třetí návrh

FORMULACE VIZE

Výběr konceptu
Prověřování variant
Finální tvar

VÝROBA

ZÁVĚR

DOKUMENTACE

ÚVOD

Jelikož byl výběr tématu čistě na mém uvážení, rozhodla jsem se zaměřit na určitý materiál či technologii, se kterou bych chtěla pracovat a na základě toho teprve definovat finální produkt. Dle předchozích zkušeností a vzhledem ke krátkému časovému plánu k realizaci projektu bylo v mém zájmu korigovat výrobu sama a nespoléhat se pouze na firmy. Po návštěvě Karlovarského kraje a města Nová Role, které je nazýváno městem porcelánu jsem se rozhodla pro odlévání keramických hmot. Od začátku práce bylo mým cílem pochopit daný materiál a získat řemeslné zkušenosti pojící se s jeho zpracováním. Téma pro mě bylo velkou výzvou, proto také výběru konečného produktu předcházela důkladná rešerše keramických materiálů, tvůrců zabývajících se tímto tématem i tradice těchto materiálů v Čechách. Po této rešerši, při níž jsem se rozhodovala pro jeden z mých myšlenkových proudů, mě oslovilo téma servírování pokrmů. I přes to, že současný trh nabízí širokou paletu řešení tohoto tématu, vaření a servírování pokrmů je mou velkou vášní, a proto jsem k tomuto tématu přistoupila s velkým nadšením a otevřeností pro inovaci. V rámci rešerše jsem se snažila důkladně zmapovat již nabízený sortiment. Ten jsem si rozdělila na několik větví týkajících se stolování a servírování, a to na jídelní servisy, nápojové servisy, předměty pro dochucování jako jsou kořenky, nádoby na med a další, příbory, dekorace na stůl, prostírání, fondue. Tento průzkum trhu mi z části pomohl zaměřit se na konkrétnější produkty, kterými bych se chtěla v rámci mé práce zabývat. Vzhledem k symetrii a jednotvárnosti nalezených produktů jsem si také v začátku práce vybrala tři podtémata či směry, kterými by se mohla práce ubírat. Tím byl otisk, kombinace materiálu (keramika-dřevo, keramika- drát, keramika- kámen...) nebo asymetrie. Finální koncept, ve kterém se práce nese, byl ovlivněn konzultacemi s majiteli a personálem hotelu Kácov, ke kterým došlo v prvních fázích návrhu a za které jim patří také mé díky.

Materiálová rešerše pro mne znamenala přísun velkého množství nových informací ohledně keramických materiálů a technologií, které se k nim pojí. Proto jsem se hned v začátku práce aktivně snažila vytvořit si síť kontaktů, díky nimž jsem mohla informace vstřebat a poté správně využít při výrobě forem i samotném odlévání. Ipřes mou důkladnou studii jsem poznala nevyzpytatelnost a živost těchto materiálů, v čemž tkví zároveň i jejich krása.

ANALÝZA TÉMATU

Vzhledem k tomu, že jsem se rozhodla zpracovávat materiál, se kterým jsem doposud neměla zkušenost, byla pro mne důkladná rešerše velmi podstatná. V začátcích, při hledání inspirace a volbě tématu jsem se zaměřila hlavně na české umělce a jejich tvorbu. Také na tradici keramiky a porcelánu v Čechách.

ČEŠTÍ TVŮRCI

Dóza ve tvaru krystalu od architekta Pavla Janáka je zásadní ikonou kubistické keramiky. Její lomené plochy fascinují sběratele a teoretiky po celém světě. Dóza byla navržena pro družstvo Artěl v roce 1911 a vyráběl ji podnik Graniton ve Svijanech-Podolí. Jediným veřejně známým majitelem originálního kusu je dnes Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, repliku krystalu však vyrábí studio Modernista. Jedná se o ručně dekorovaný glazovaný odlitek. Architekt Pavel Janák byl vůdčím teoretikem českého kubistického hnutí. Janáková keramika z roku 1911 výrazně ovlivnila tvář českého i evropského Art Deco. Autor i přes praktická omezení, která předmět každodenní potřeby pro návrháře představuje, dokázal aplikovat svou uměleckou koncepci s citem a elegancí, prozrazující jeho jedinečné schopnosti. edle dnes již ikonické krystalické dózy architekt Janák vytvořil i několik dalších dóz, nápojových souprav a kolekci váz. Janák jako jeden z prvních použil na keramice cikcakový vzor, který se stal v následujících několika desetiletích jedním z dekorativních symbolů své doby.¹

Po studiích architektury se Vlastislav Hofman v roce 1911 pustil mimo jiné do návrhů kubistické keramiky a kovových předmětů pro Artěl. Jeho vázy, popelníky a kávové soupravy patří spolu s Janákovou dózou Krystal k nejvýraznějším kubistickým dekorativním předmětům své doby. Tato keramika i ve světovém kontextu oceňována jako unikátní, specificky česká reflexe kubismu v užitém umění.²

4

5

6

Servis od Rudolfa Stockara patří pro svou geometrickou kulovitou kompozici k nadčasovým dílům. Ačkoli Stockar vystudoval Vysoké učení technické v Praze u architekta Jana Kouly, působil až do poloviny dvacátých let ve vedení sdružení Artěl. Za svého působení v Artělu realizoval návrhy skla, keramiky, nábytku či šperků. Do jeho tvorby se promítají umělecké prvky od kubismu po funkcionalismus.³

Užitkové předměty zhotovené podle návrhů Ladislava Sutnara se staly nejvýraznější součástí nabídky Krásné jízdby a mezi zákazníky byly velmi žádané. Bouraly dosavadní praxi velkých stolních servisů, neboť skladbu zakoupeného zboží bylo možné pozměňovat podle individuálních požadavků. Nadčasově esteticky kvalitní je Sutnarův jídelní a nápojový porcelán vyráběný od počátku třicátých let v několika střízlivě barevných variantách. Soubory, které dodávala porcelánka Epiag ze západočeského Lokte, nápaditě vycházely ze základního geometrického tvaru koule. Textilní výtvarník Antonín Kybal roku 1937 navrhl pro Sutnarův nápojový porcelán modrý tzv. troušený dekor s nepravidelně rozmístěnými drobnými čárkami a tečkami. V roce 1936 se začal vyrábět nový tzv. rodinný nápojový soubor z porcelánu ve tvaru válce.⁴

ANALÝZA TÉMATU

Jaroslav Ježek je přední český tvůrce figurálního a užitého porcelánu a je jedním ze zakladatelů tzv. bruselského stylu přelomu padesátých a šedesátých let. Za svůj život vytvořil více než stovku návrhů drobné plastiky. Tvaru jeho figurek dominuje elegantní křivka, podtrhující většinou pohyb či typickou pozici zobrazovaného zvířete. Své figury zamýšlel většinou jako monochromní, případně v kombinaci dvou kontrastních barev. Nejvýznamnější byly jeho práce pro podnik Karlovarský porcelán n. p. a jeho Vývojový závod v Lesově. V roce 1957 byl Ježek vyzván k vytváření návrhů pro Světovou výstavu v Bruselu. Prioritou pana Ježka bylo vytvořit tvary,

kteř by mohly československý design reprezentovat v celosvětovém měřítku. To se zdárně podařilo při realizaci souboru Elka, jehož elegantní a zároveň extravagantní tvar předčil moderní výrobky nejlepších světových porcelánků. Pro Ježkovu tvorbu jsou typické figurky zvířat z padesátých let. Jejich tvaru dominuje elegantní křivka, podtrhující většinou pohyb či typickou pozici zobrazovaného zvířete a nezdíraje třetinu postihne i jeho osobnost. Figurky často nepostrádají kromě elegance ani vtip či něhu. Zatímco pro konec padesátých let je typický pohyb a hravost, začínají zvířecí plastiky na počátku šedesátých let postupně nabývat na státnosti. V oblasti očí se objevují perforace. Některé detaily zvířecích těl, například křídla, zdůrazňují strukturální ornament v negativním reliéfu. Zvířata jsou usazována na kuželové či kubické sokly, čímž ještě zvyšují statický dojem.⁵

Architekt a designér Jiří Pelcl se vedle praktické činnosti zabývá také teorií designu, publikuje a pohostinsky přednáší na domácích a zahraničních vysokých školách. Ve svých realizacích sledujete vztah subjektivního přístupu autora s objektivními potřebami spotřebitelů.⁵

V roce 2006 získal cenu za mezinárodní design, díky které také získal Čestný doktorát University of Brighton. Pelcova tvorba je v soudobém duchu. Jeho užitékové předměty jsou tvarově velmi jednoduché avšak funkční. Jeho tvorba se v průběhu 80 let změnila, jeho zásadou bylo vytvořit expresivní autorské objekty, do kterých promítl svou osobní výpověď. Dnes je jeho tvorba sociálnější. Vytváří takový design, který reflektuje dnešní skutečný svět. Jiří Pelcl mimo jiné navrhuje design porcelánu pro průmyslovou výrobu v české porcelánce v Dubí a prototypy sanitární keramiky firmy Butterfly.⁶

Studio Pirc Porcelain bylo založeno v Mikulově v roce 2005. Produkce značky Daniela Piršče se postupně rozšiřuje nejen o nové produkty, ale především o nová řešení a postupy při výrobě porcelánu. Postupně se tak kolekce výrobků posouvá od běžných stolních, dárkových předmětů k luxusnějším, náročnějším a odvážnějším projektům.⁷

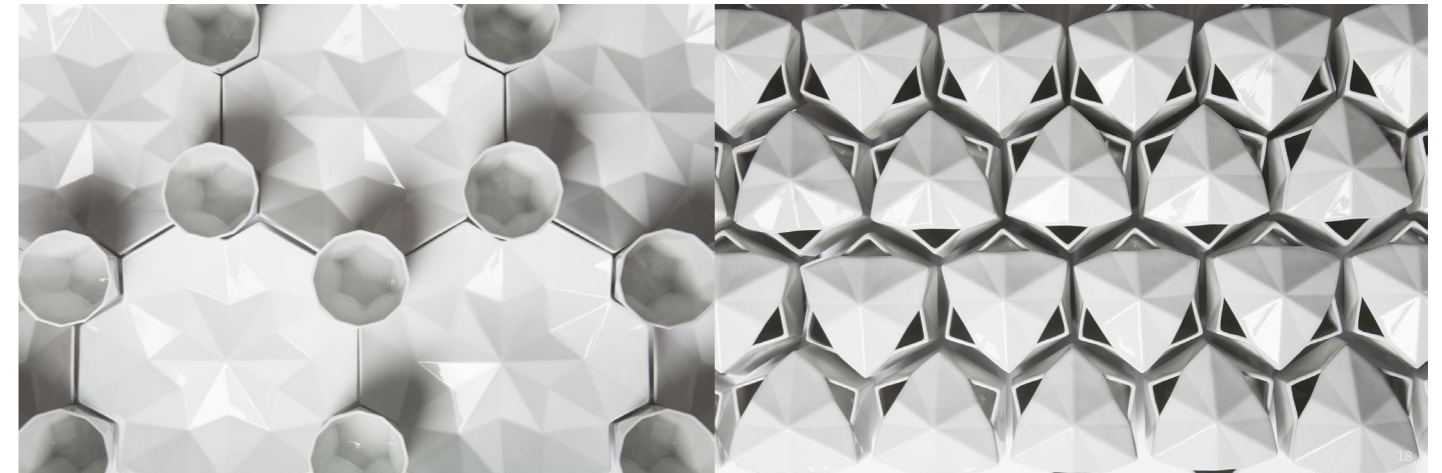
ANALÝZA TÉMATU

Pod značkou TABLO tvoří mladí čeští designéři, kteří oprašují tradice českého porcelánu, skla, křišťálu a dalších materiálů, kterým dávají současnou tvář. Antonín Tomášek je autorem vázičky CIBULKA, která je z tenkého porcelánu a má jemný dekor a elegantní křivky. CIBULKA vlastně ani nepůsobí jako vázička, nýbrž jako cibulka, ze které mohou vyrůstat samostatné stonky s velkými květy. Když odkvetou, může zdobit interiér až do doby, než přijdou květy nové – stejně jako cibulky čekající v zemi na jaro.

Druhý mnou vybraný autor Gabriel Vach a jeho hrnky LOVES ME skrývají dekoraci v podobě ornamentálního dekoru vespod, kde uživatel může odhalit až šest různých obrazců. Proti světlu je to jako dívat se jednou do kleidoskopu, jindy do okna katedrály.⁸

Studio VJEMY vzniklo roku 2013 a tvoří jej designérsko-architektonické trio – bratři Adam a Sa-muel Ciglerovi a Světlana Koženová. Geometrický porcelán navazuje na český kubismus v užitém umění. Princip kubismu byl založen na krystalu – geometricky komplexní struktura složená ze šikmých ploch a ostrých hran. Další inspirací je islámské umění dekoru, a to nekonečně opakující se vzory, jejichž mřížka je zpravidla šestiúhelníková. Zmnožením jednotlivých symetrických předmětů z kolekce geometrického setu a jejich vyskládáním vedle sebe vznikají podivuhodné trojrozměrné vzory.⁹

ANALÝZA TÉMATU

Roman Šedina je designerem dekorativního porcelánu a keramiky v interiéru. Zabývá se inovativním designem porcelánových doplňků. V roce 2008 založil vlastní značku LIMITED, která se orientuje na design nekonvenčního autorského porcelánu v limitovaných sériích. Jeho designová práce zahrnuje svícný, vázy, mísy a také drobné sety určené pro stolování.¹⁰

ANALÝZA TÉMATU

ANALÝZA TRHU

Jak bylo zmíněno již v úvodu, toto téma jsem si při rešerši rozdělila do několika podtémat pro důkladnější průzkum trhu, nalezení problematiky, které bych se chtěla věnovat a ujasnění si cílů práce. V této části jsem se zaměřila jak na produkty z keramických, ale i jiných materiálů. Na produkty pro mne inspirující i ty, dle mého názoru méně inspirativní pro vyvarování se chyb v návrhu.

DOCHUCOVÁNÍ

V této části jsem se snažila zanalyzovat produkty na trhu z keramických i jiných materiálů, které se týkají dochucování pokrmů a které jsou nezbytnou součástí stolování. Mezi ně patří různé typy cukřenek, kořenek, nádob na olej, mléko nebo med a další.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

PŘÍBORY

Vzhledem k tomu, že hlavním cílem mé práce bylo prozkoumat chování keramických materiálů a naučit se s nimi pracovat, rozhodla jsem se po rešerši na toto podtéma nezaměřovat. Jelikož sama jako uživatel vyžaduji u tohoto produktu maximální jednoduchost a účelnost, keramické materiály jsem neshledala jako vhodné pro toto téma. V rámci rešerše jsem vyhledala několik modelů keramických příborů. Jako velký zápor považuji složitou výrobu těchto produktů a zbytečnou masivnost, která se ovšem zřejmě pojí k technologiím výroby.

31

32

34

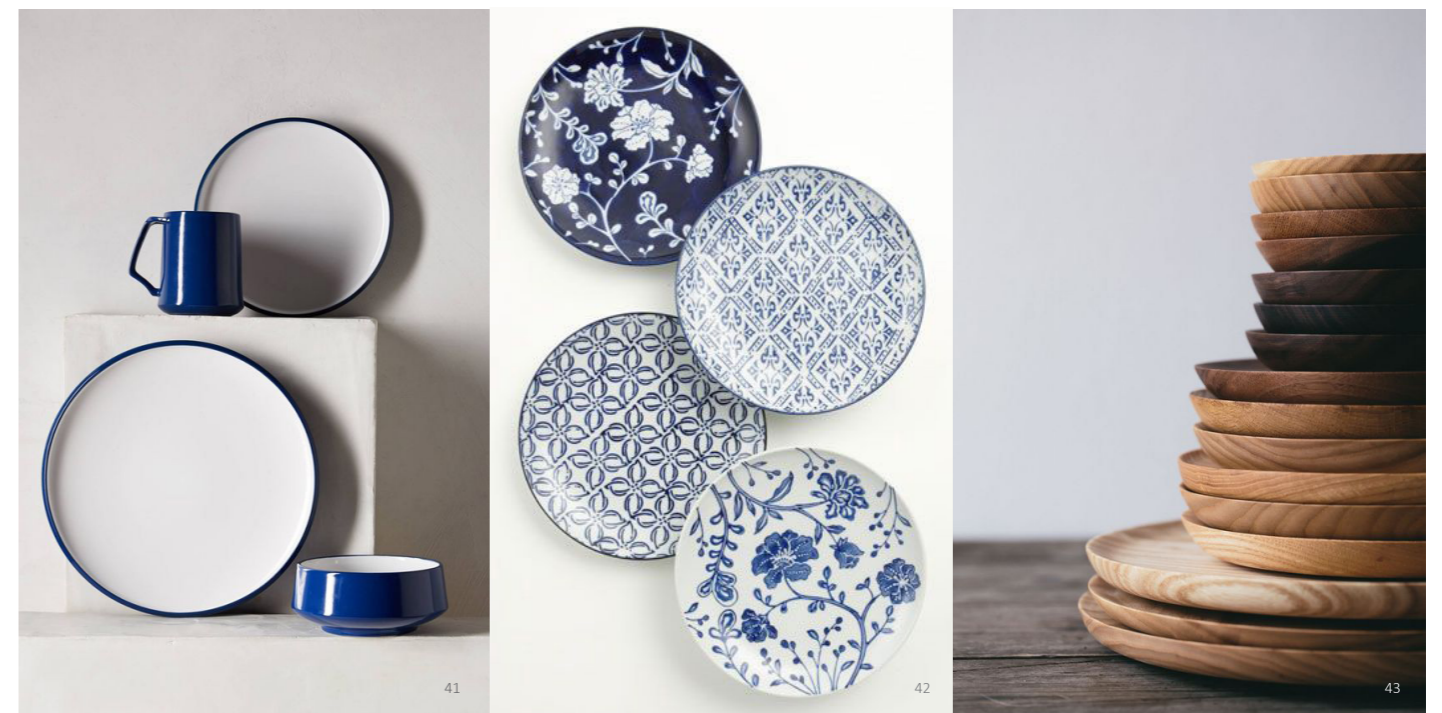
ANALÝZA TÉMATU

SERVÍROVÁNÍ NÁPOJŮ

SERVÍROVÁNÍ POKRMŮ

Jak bylo již zmíněno výše, vaření je má velká vášeň. A přestože toto téma není dírou na trhu a bylo již mnohokrát řešené, můj zájem se obrací právě tímto směrem. Po analýze různých jídelních sad, aktuálně nabízených na našem trhu jsem se rozhodla zpracovávat téma s podtextem asymetrie tak, abych dokázala, že i asymetrické provedení nemusí ztrácet na praktičnosti a stohovatelnosti. Tento směr byl pro mne velkou výzvou, jelikož jsem v něm našla mezeru na trhu. Nalezené varianty vycházely ze čtvercového nebo kruhového tvaru. Asymetrické varianty balancovaly mezi užitkovým a uměleckým předmětem, ke kterému se pojila určitá míra nepraktičnosti. Právě prolomení této pomyslné hranice jsem si vytyčila jako cíl.

DEKORACE

Dekorace bývá často nedílnou součástí prostřeného stolu v domácnostech. Ať už se jedná o svícný, vázy nebo dekorativní sošky, pro které jsou keramické materiály jako stvořené. I přes tento fakt jsem se rozhodla nebrat tento směr jako stěžejní cíl projektu, jelikož od počátku práce bylo v mém zájmu zaměřit se hlavně na hotely, kavárny a další veřejné prostory, kde se tabule dekorují spíše při pořádání svateb a podobných událostí. Při běžném provozu je dekorovaná tabule nežádoucí.

ANALÝZA TÉMATU

ROZBOR MATERIÁLU

Pro realizaci projektu jsem zvolila materiál zvaný porcelánová kamenina. Tato licí hmota, která je směsí vody, jíly, kaolínů, živce, křemičitého písku a přísady jemně mletých keramických střepek je charakteristická svým slinutým jemnozrnným střepekem.¹¹

HISTORIE MATERIÁLU

Jméno porcelánové kameniny vzniklo ze jména bývalého majitele továrny v Teplicích Ditmar Urbach s koncovkou-vit, která je odvozená z anglického slova Vitreous, v českém překladu slinutý. Spojení slov Ditmar a Urbach vzniklo sloučením dvou firem Ditmar's erben a bratrů Urbachových v Teplicích-Trnovanech. Rudolf Ditmar, který přišel v roce 1878 s výrobou porcelánové kameniny tím tak nastartoval novou éru ve výrobě keramiky.¹²

VLASTNOSTI MATERIÁLU

Pojmenování porcelánová kamenina bylo zvoleno proto, že některými svými vlastnostmi je blízká kamenině a některými porcelánu. Jako kamenina je tvrdá, pevná a odolná vůči kyselinám. Též má s kameninou shodnou vypalovací teplotu cca 1230 °C a shodný kamenný zvuk. Jako porcelán je jemnozrnná a stejnorodá, vzhled má též jako porcelán. Porcelánu je blízká bělostí a slinutostí střepek (nasákavost má 1 až 2%), chybí jí však nevýznačnější vlastnost porcelánu, což je průsvitnost. Díky slinutému střepek dosahuje porcelánová kamenina lepších vlastností, než keramika s pórovým střepekem. Mezi kladné vlastnosti tohoto materiálu patří několikanásobná mechanická pevnost střepek, nepropustnost střepek pro kapaliny a plyny, takže glazura netrhlinkuje ani po 10 letech, odolnost proti kyselinám s čímž se pojí i dlouholetá životnost výrobků.

Licí hmota neboli břečka se připravuje z keramické hmoty s přidanou sodou rozpuštěnou ve vodě či vodním skle, ale použít se může i jiný druh ztekutiv. V keramické praxi se tekuté hlíně jakéhokoliv druhu říká šlikr, nicméně se v odborné literatuře dělí šlikr na dva druhy- vodní šlikr, nebo kal. Rozdíl mezi těmito druhy je velmi podstatný. Vodní šlikr je v podstatě hlína rozplavená v čisté vodě zatímco licí břečka je ztekucována pouze malým množstvím vody s doplňkem některého ztekutiva. Nejvíce se jako ztekutiva používá soda, vodní sklo a šťovan amonný. Někdy je nutné kombinovat i více ztekutiv dohromady. Pokud bychom rozplavovali hlínu bez ztekutiva, je potřeba 60-80 % vody, na rozdíl od licího kalu je třeba spotřeba vody pouze 15-40 %, což je značný rozdíl, který se projeví i při práci, protože formy vylévané vodním šlikrem, se dají použít 2-3 krát, zatímco pro licí kal až 15 krát bez vysušení.¹³

suroviny	vlastnosti ve výrobku
vazné jíly	vaznost a pevnost za syrova
plavený kaolín	pojivo
živcový pegmatit	mechanická pevnost
křemenný písek	zamezuje deformaci při žáru
lupek	pevná kostra při sušení a po výpalu
mastek	zabraňuje praskání a trhlinám v glazuře
pálené střepek	mechanická pevnost- zužitkování zmetků

VÝROBA MATERIÁLU

Složení licí hmoty je voleno tak, aby vypálený střepek měl požadovanou nasákavost do 1%, aby výrobní hmota měla potřebnou vytvářecí schopnost a aby se vytvořené výrobky nezávadně sušily a vypalovaly. Přesné poměry materiálů jsou výrobcem tajeny. Skladba výrobní hmoty v uvedených mezních hodnotách se mění a přizpůsobuje podle složení a vlastností použitých surovin tak, aby byly dodrženy všechny požadované vlastnosti výrobku a současně i požadované vlastnosti hmoty při výrobní technologii.¹⁴

suroviny	obsah v %
vazné jíly	16- 20 %
plavený kaolín	25- 27 %
živcový pegmatit	45- 50 %
křemenný písek	2- 3 %
lupek	1- 2 %
mastek	1- 2 %
pálené střepek	1- 3 %

ANALÝZA TÉMATU

TECHNOLOGIE ODLÉVÁNÍ

SÁDROVÁ FORMA

Sádrová forma je určena k lití porcelánové hmoty. Hmota se nalije do formy, sádra odsaje určité procento vody a po vylití zbývající hmoty zůstává na stěně formy střepe. Forma je jedním z pilířů výroby. Nepatří mezi finančně náročné technologie, je však velmi důležitá. Dobrá forma zajistí efektivní výrobu a kvalitní produkt.

LITÍ

Licí hmota se nalije do sádrové formy a ta určité procento vody odsaje. Tím vznikne střepe výrobku. Doba, po kterou je hmota v sádrové formě závisí na požadované tloušťce střepe. Po uplynutí tohoto času se zbylá hmota z formy vylije zpět. Po jemném zatuhnutí hmoty se výrobek šetrným způsobem vyndá z formy tak, aby nedošlo k jeho deformaci, jelikož poté je již výrobek nenapravitelný.

RETUŠOVÁNÍ

Po odlití a zaschnutí je každý výrobek retušován. Retuše se nejprve provádí jemným brusným papírem, kdy jsou začišťována slučovací místa, strhávány spáry, a broušeny hrany. Po broušení následuje retuše mokrou houbičkou.

PRVNÍ VÝPAL

První výpal, takzvaný přežah je prováděn v elektrických pecích pod teplotou 900°C. Jeho cílem je zejména zajistit mechanickou pevnost keramického výrobku vhodnou k další práci a manipulaci. Dochází zde ke značnému smrštění výrobku, avšak jeho pozéznost je zachována pro následné nasáknutí glazur.¹⁵

GLAZOVÁNÍ

Glazury jsou z pravidla směsi kaolínu, živce, barevné hlínky a křídly. Díky příbuznosti materiálů dokonale přilne a pronikne do pórů, musí však mít podobnou tepelnou roztažnost jako střepe, jinak při chladnutí popraská.¹⁶

Glazura je na přežahnutý výrobek nanášena v glazovací kabině pomocí stříkací pistole. Nepřístupná místa jsou glazována poléváním. Jako poslední krok je potřeba otřít kontaktní místa vespod výrobku, aby nedošlo k přilepení k desce při výpalu. Glazura nemá v souvislosti s keramikou pouze estetickou funkci. Činí také keramický výrobek nepropustným, jelikož jeho vlastní střepe je pórovitý. Vzhledem k cílovému místu určení výrobků, čímž jsou hotely a kavárny, jsem zvolila po konzultaci s šéfkuchařem Pavlem Krýslem glazuru bílou.

OSTRÝ VÝPAL

Některé druhy keramiky se pálí jen jednou, ale většina výrobků je glazovaných a pálí se dvakrát. Teplota ostrého výpalu se pohybuje kolem 1200 °C. Po tomto vypálení potáhne glazura keramiku sklovitou vrstvou a střepe získává své konečné vlastnosti. Výpal je technologický proces, při němž probíhají ve střepe jak fyzikální, tak chemické děje. Křivka zahřívání pece je různá podle druhu výpalu a materiálu. Během výpalu také dochází ke spálení uhlíkatých (organických) materiálů obsažených v jílu. Tím, jak teplota stoupá, dochází postupně v materiálu k několika změnám.¹⁷

VÝSTUP ANALÝZY

Důležitým bodem v rámci mé analýzy byl krátký sociologický průzkum. Jehož záměr byl dopracovat se k určité cílové skupině, pro kterou bude set určený. Formou dotazníku jsem se tedy tázala vybraných účastníků ve věku 19- 54 let na otázky ohledně jejich způsobu snídání. v pracovních dnech.

Tento průzkum ukázal, že celkem 40% z dotazovaných ráno nesnídá vůbec. K prvnímu jídlu se dostanou až kolem 11. hodiny ráno nebo snídání přeskočí a prvním jídlom je až oběd mezi 12. a 13. hodinou. Dalších 30% ráno konzumuje pouze nápoj v podobě čaje nebo kávy. Jen zlomek dotazovaných věnuje ráno snídání déle než 10 minut. Jelikož tedy podle průzkumu více jak polovina obyvatel v pracovních dnech snídání zanedbává, rozhodla jsem se zaměřit hlavně na kavárny, restaurace a hotely, kde je pro klidnou a bohatou snídání prostor. Pro detailnější zmapování současného trhu jsem se zaměřila na francouzskou firmu REVOL, která se keramickými a porcelánovými sety určenými pro hotely zabývá.

KONCEPT

V souvislosti s konzultací požadavků pro hotelové nádobí jsem oslovila majitele hotelu Kácov a šéfkuchaře Pavla Krýsla. V těchto zařízeních, je vzhledem k frekvenci používání dbát nejen na estetickou stránku produktů, ale i na funkčnost a hlavně vysokou odolnost. Další kritériem je nadčasovost, tedy je vhodné volit jednobarevné řešení v neutrálních barvách. Ideální je bílá, díky níž nedochází k výraznému kontrastu mezi produktem a servírovaným pokrmem. Bílý set tedy neodvádí pozornost od jídla a lze poté pomocí dekorací a doplňků přizpůsobit každé příležitosti. Podstatným kritériem je také vzhledem k několikačetným sadám jejich stohovatelnost. Jelikož set vznikl ve spolupráci s hotelem, který je součástí golfového resortu, inspiraci jsem nemusela hledat dlouho. Při vytváření konceptu jsem vybrala tři směry, které jsem se rozhodla rozvíjet.

PRVNÍ KONCEPT

Mým prvním nápadem bylo se inspirovat tvarem golfových holí, což plně korespondovalo s počáteční myšlenkou řešit tvar z hlediska asymetrie, jelikož většina holí vychází z tvaru nepravidelného trojúhelníku.

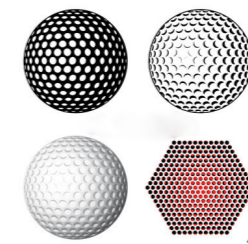
DRUHÝ KONCEPT

V tomto směru jsem se rozhodla zaměřit na oděvní průmysl a trendy v golfové módě. Další postup bylo vyzvednutí určitých prvků oděvů, jako jsou překlady sukni, kšilt nebo límeček nacházení způsobů, jak by se tyto vybrané prvky mohly přenést do celkem jiného prostředí, tedy keramiky.

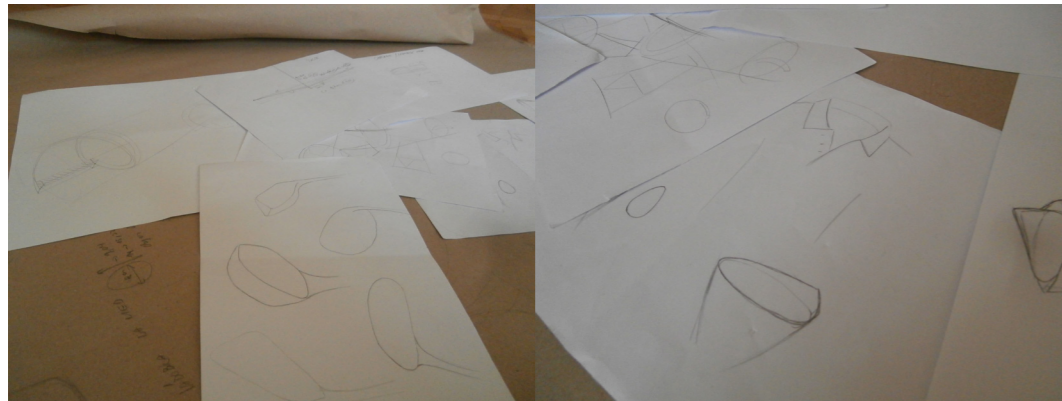
TŘETÍ KONCEPT

Vzor golfového míčku. Záměrem tohoto konceptu byla práce s otiskem, strukturou a vzorem inspirovaným se golfovým míčkem. Po rešerši produktů vycházejících z podobného směru jsem se rozhodla tento koncept opustit hned v začátcích. Zhodnotila jsem, že lze z tohoto tématu velmi snadno sklouznout ke konkrétnosti, která se láme v kýč, a tomu jsem se chtěla vyvarovat. Nalezené předměty na trhu pokládám za tolerovatelné pouze jako reklamní předměty, či trofeje.

VÝSTUP ANALÝZY

ZPRACOVÁNÍ KONCEPTŮ

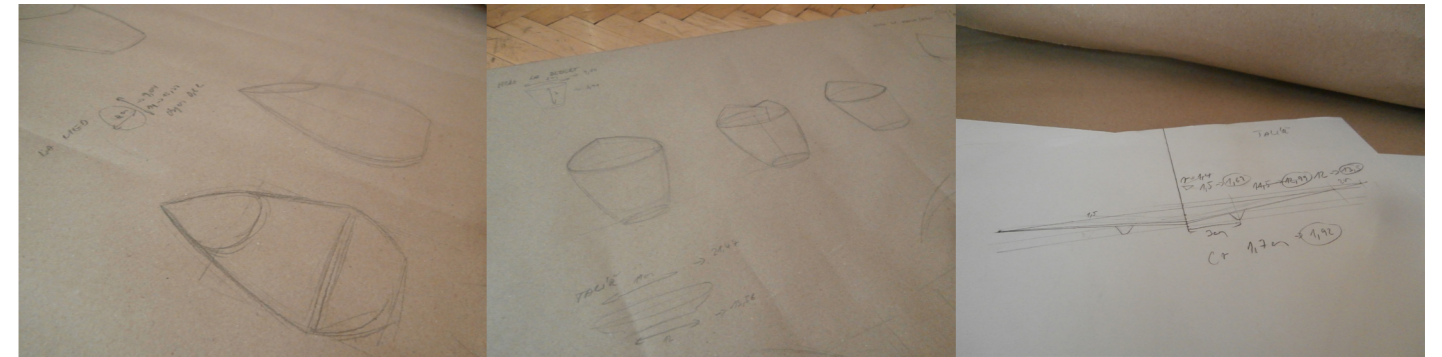
ČEHO JSEM SE CHTĚLA VYVAROVAT

KONKRÉTNÍ DEFINICE KONCEPTU

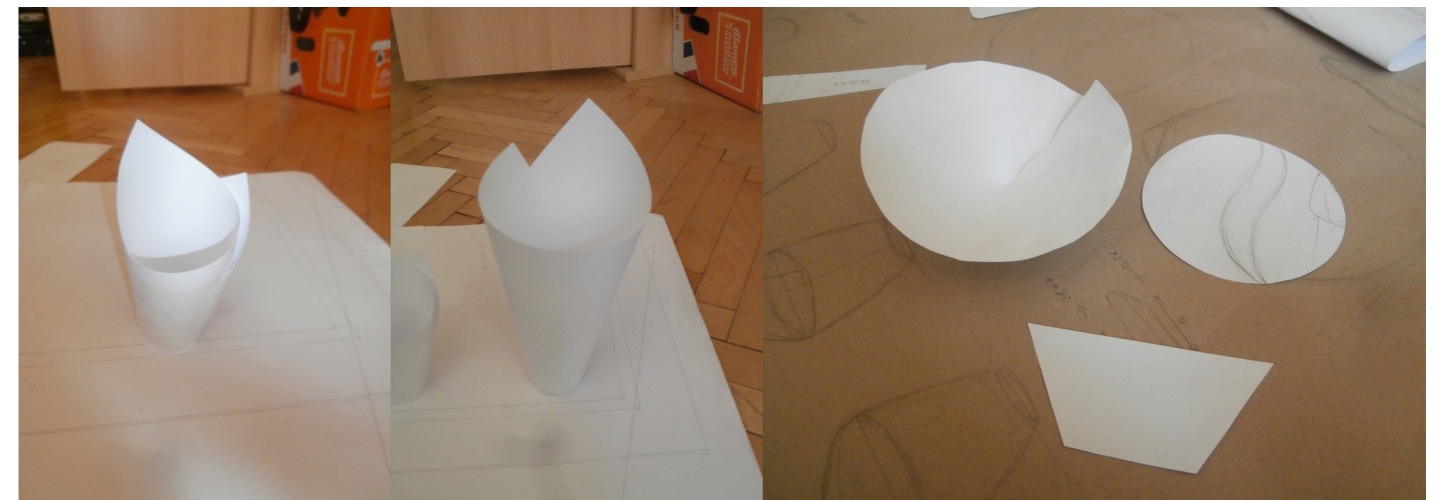
Po konzultaci s vedoucím mé práce a následně s majiteli hotelu jsem vybrala druhý koncept jako vhodný a začala myšlenku dále rozvíjet. Jako hlavní prvek, který jsem chtěla odrazit v navrhovaných produktech, byl límeček. Avšak záměr nebyl tento prvek na návrh konkrétně přenést, nýbrž se letmo inspirovat. K dosažení správné formulace této myšlenky jsem využila hravý princip překládání papíru. S využitím tohoto principu, jsem začala tvořit různé tvarové varianty.

FORMULACE VIZE

HLEDÁNÍ TVARU

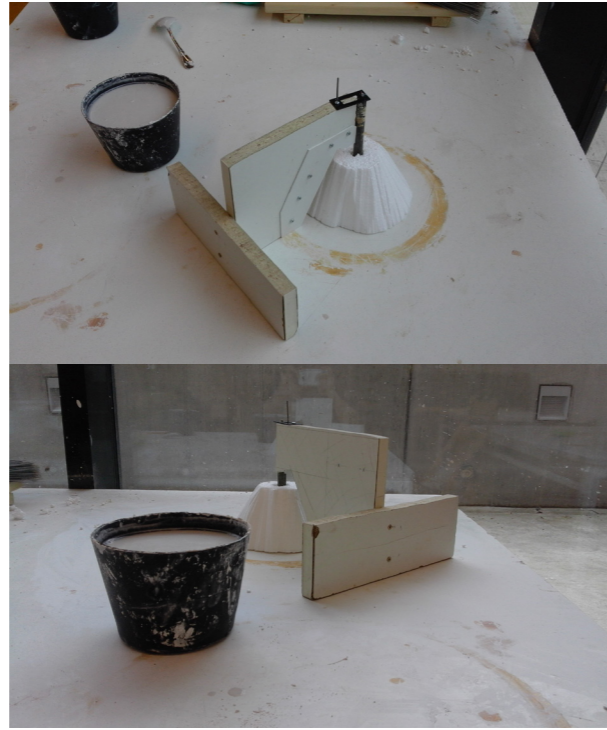
Jak již bylo zmíněno v kapitole koncept, pro promítnutí inspirace, tedy límeček, mi posloužil princip překládání papíru. Toto spojení se mi ukázalo jako správný směr a začala jsem s tvorbou pracovních papírových modelů. Překládem papíru začaly vznikat návrhy misek a talířků s dvěma cípy, připomínají límeček. Tento způsob formulace mé vize se tedy osvědčil a pokračovala jsem v jeho rozvíjení. Mým cílem bylo nalézt jednotný prvek, ze kterého by se poté odvíjely všechny komponenty mého snídaňového setu.

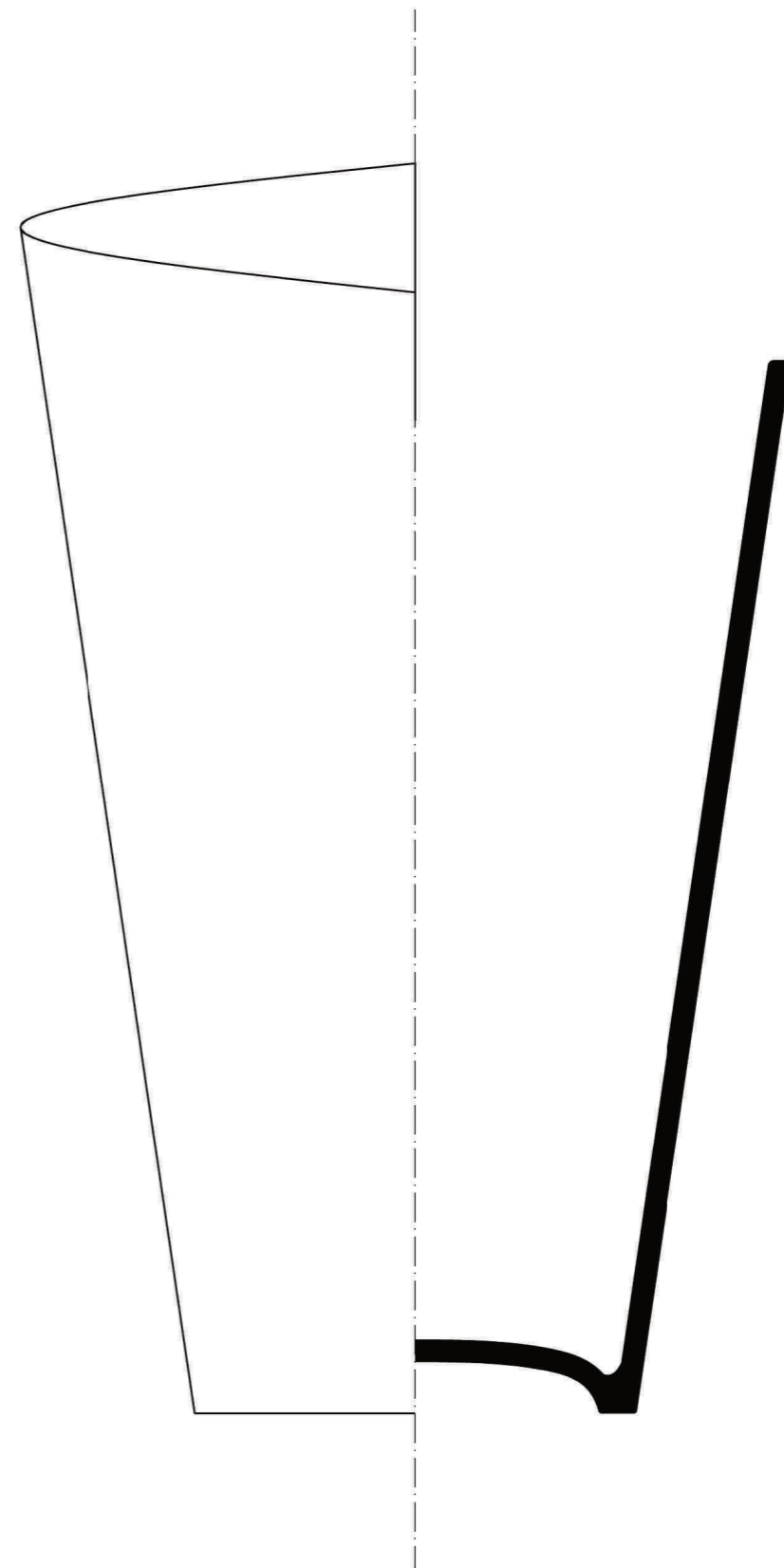
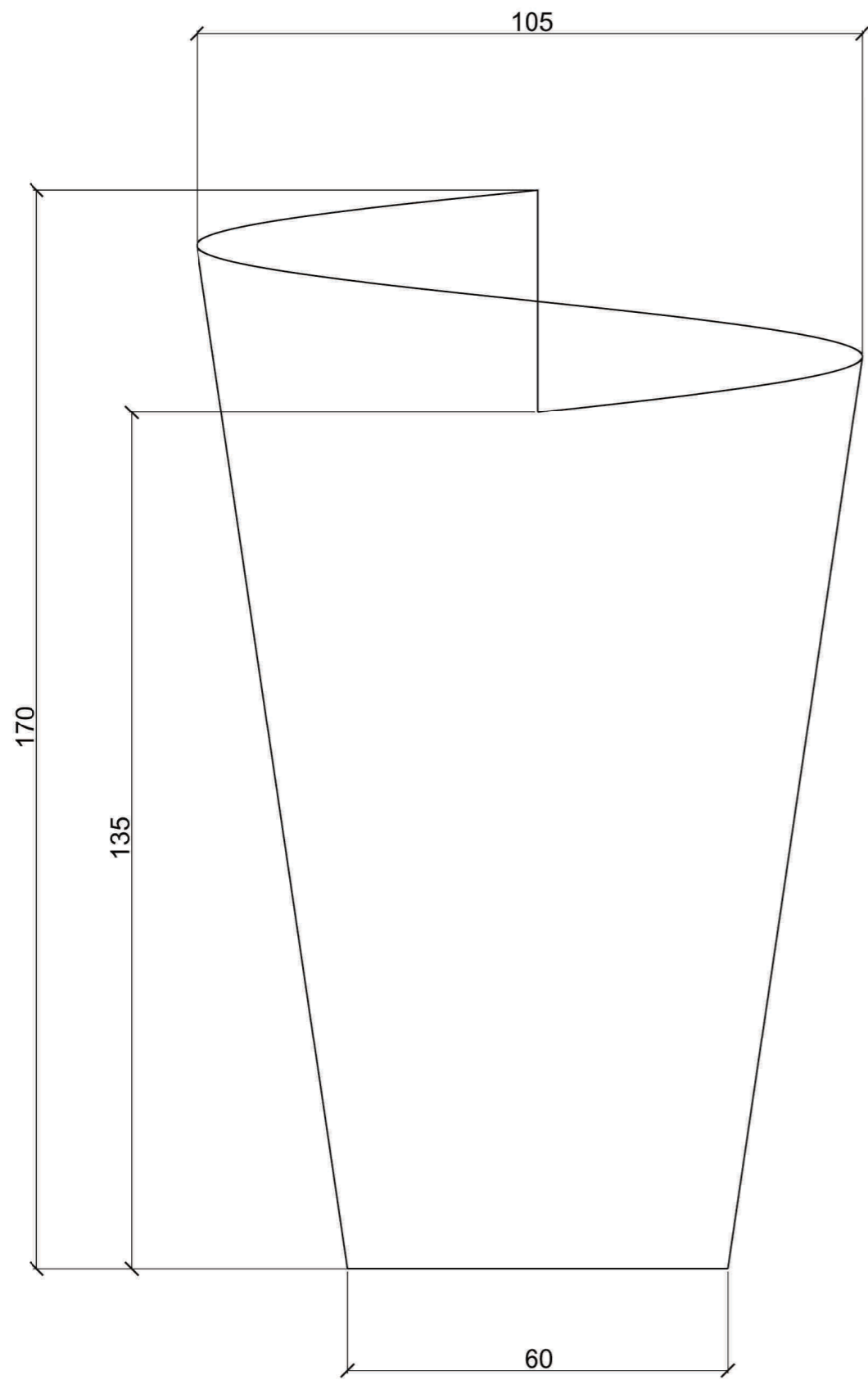

FINÁLNÍ NÁVRH

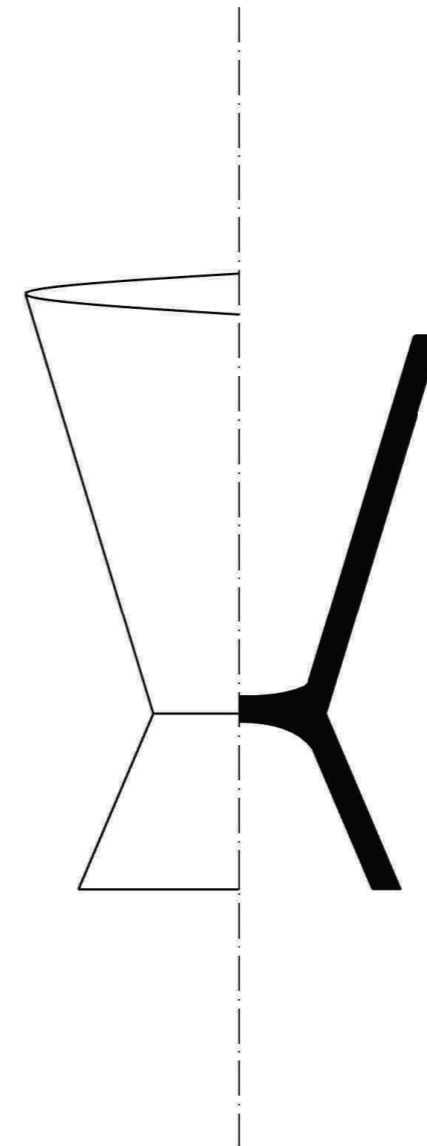
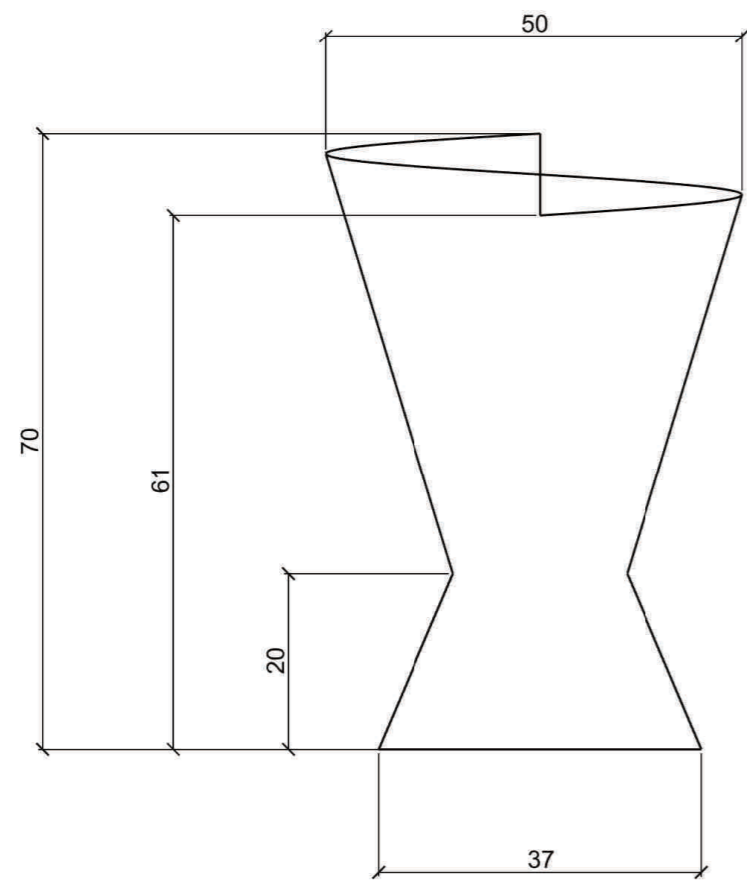
Při zpracování finálního návrhu jsem se rozhodla tvar zjednodušit zachováním pouze jednoho cípu tak, aby byl stále vizuálně zachován překlad, který je zásadním a inovativním prvkem celého setu. Tím také došlo k podstatnému zjednodušení a efektivnosti výroby.

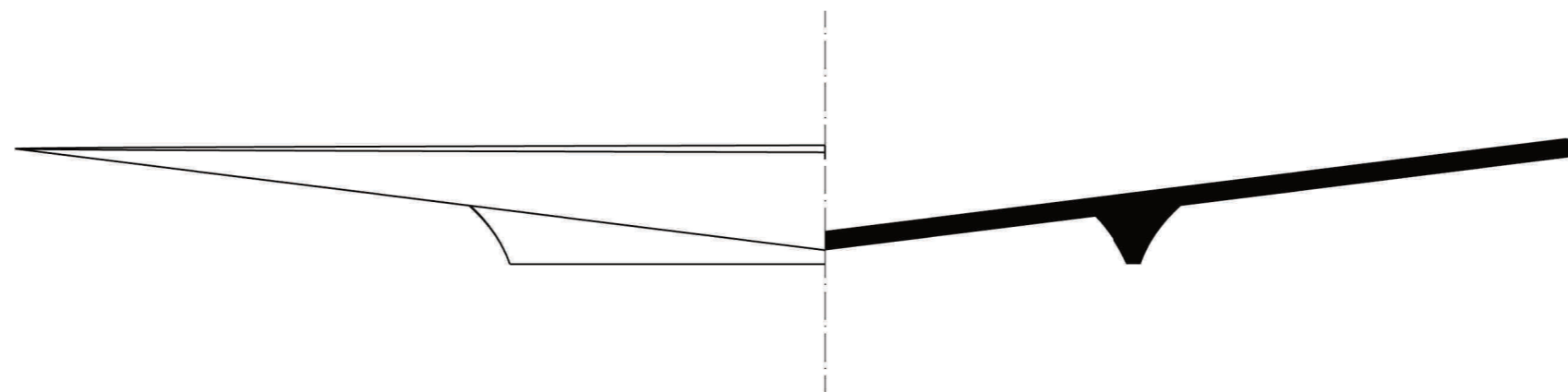
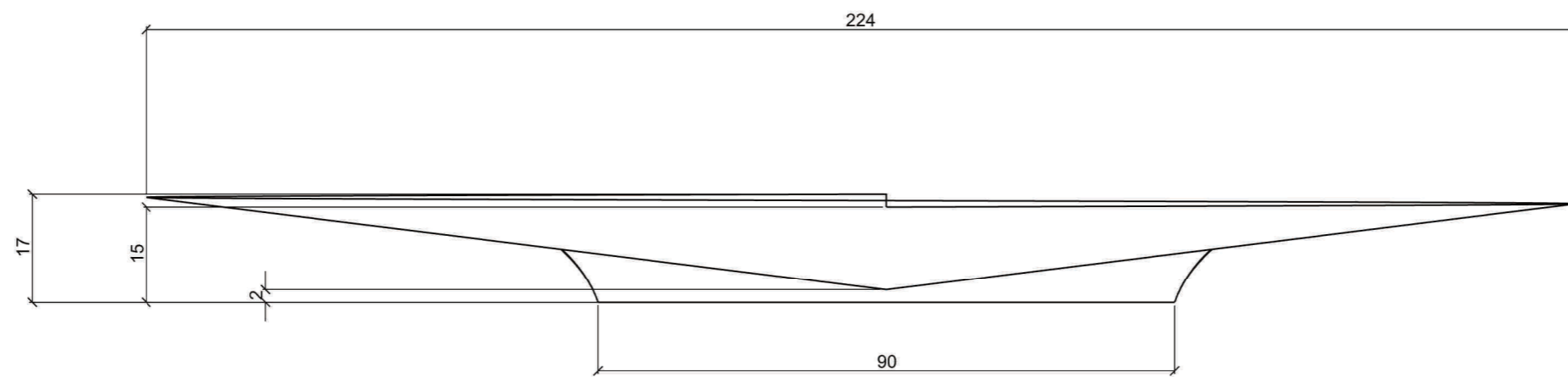
VÝROBA

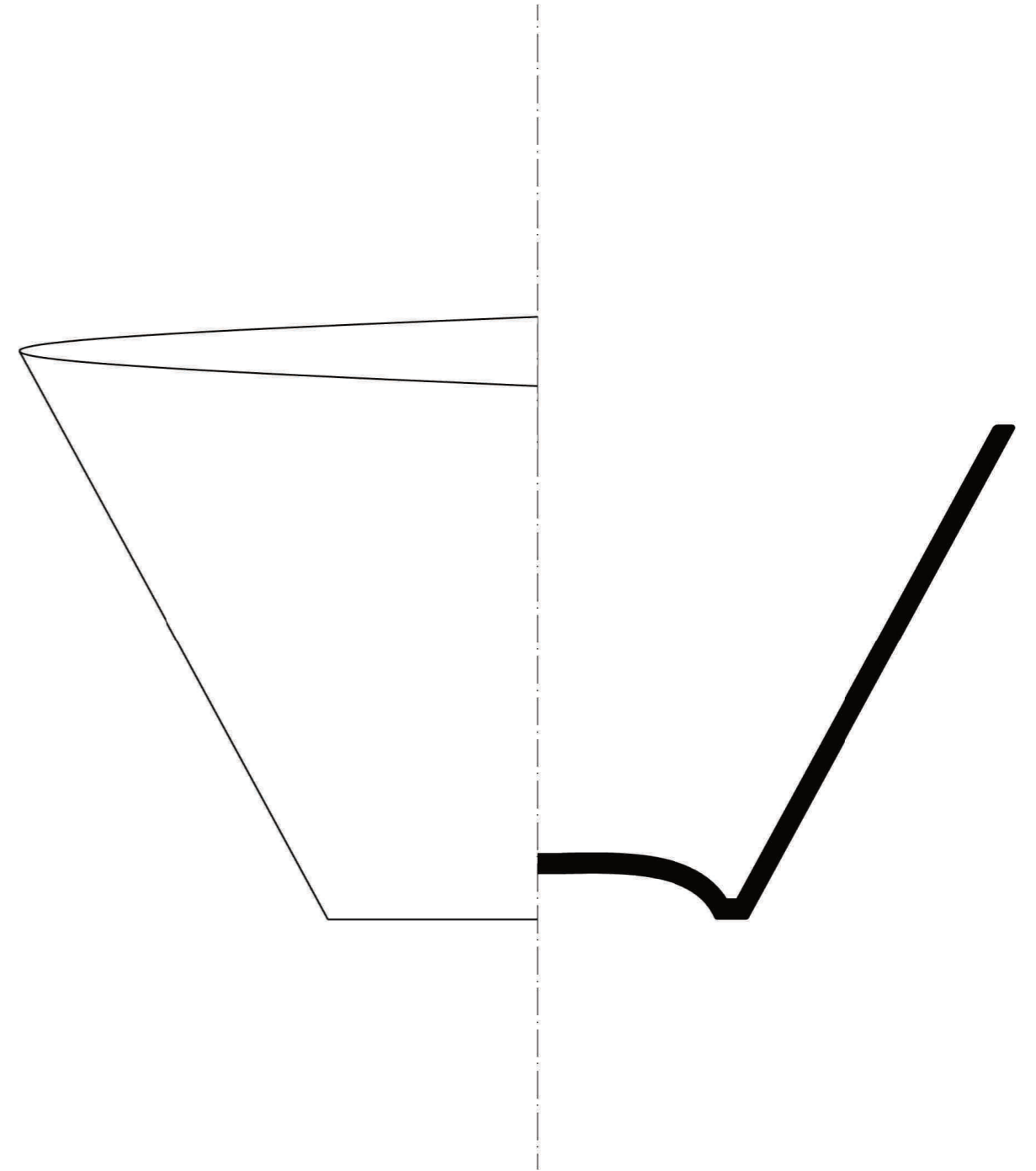
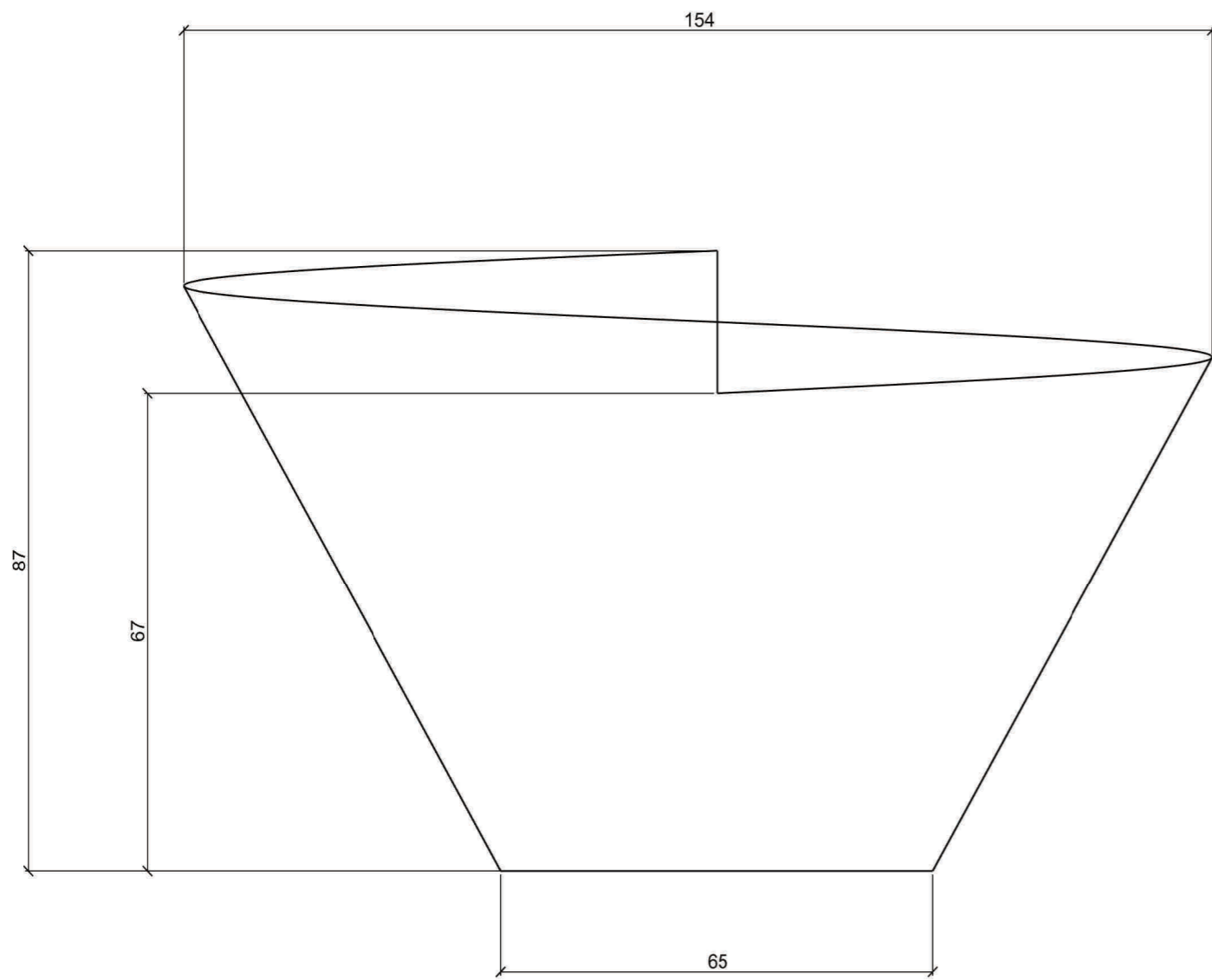

nádoza na příbor/ ubrousek měřítko 1:1

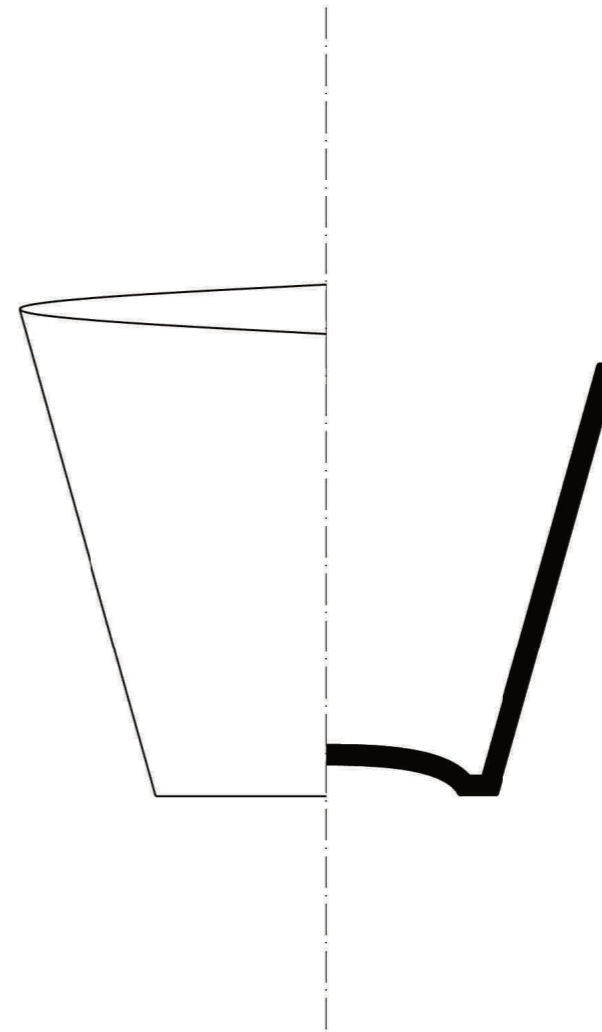
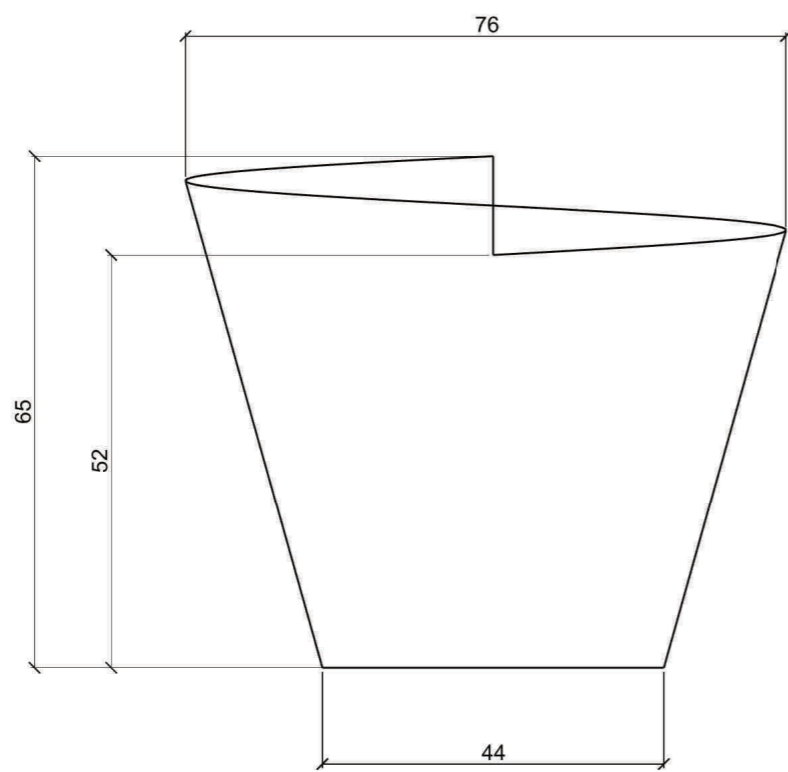

snídaňový talíř- mělký měřítko 1:1

snídaňová mísa měřítko 1:1

ZÁVĚR

Na výrobě mého projektu jsem se z největší části podílela já osobně, což bylo mým záměrem od počátku práce- vyzkoušet si zpracování lící hmoty od začátku ke konci procesu. Výroba probíhala na několika místech od sádrovny a dílen v areálu FA, sádrařské dílny v Plané nad Lužnicí či Bechyni, až po město Dubí. Často náročné přejezdy zpomalovaly celkový průběh práce, tudíž jsem byla vděčná za každou radu z řad zkušených odborníků, díky kterým jsem se mnohokrát vyvarovala špatným i zbytečným krokům při výrobě. Ne vždy, se mi ovšem jako laikovi podařilo předejít důsledkům některých unáhlených kroků. Proces výroby proto v několika případech doprovázela známá metoda pokus- omyl.

V počátcích své práce jsem si na základě důkladné analýzy určila konkrétní cíle, a jsem ráda, že se mi je během práce podařilo splnit. Také jsem si vytvořila časový harmonogram s dostatečnou časovou rezervou na realizaci projektu. I když při výrobě nastalo mnoho komplikací, byla jsem díky této rezervě schopná práci dokončit ve stanoveném termínu.

Vzhledem k časové náročnosti a zdoluhavým procesům, které se ke zpracování keramických hmot pojí, zůstává pro mne tento projekt otevřeným, a v současné době rozvíjím návrhy dalších komponentů, i inovace těch stávajících.

Práce pro mne byla přínosná v mnoha směrech. Jak jsem zjistila v průběhu práce, keramické materiály bývají často nevyzpytatelné a práce s nimi vyžaduje jak letité zkušenosti, tak maximální soustředění v každém procesu práce, jelikož i malé pochybení v jednotlivých fázích návrhu i výroby, může vést k nenapravitelnému ovlivnění výsledku. Co mohu ale říci, že jsem se snažila vstřebat a aktivně využít sebemenší informaci a radu, která mi byla v průběhu práce na jednotlivé problematiky poskytnuta. Tím jsem během tohoto tak krátkého času výrazně rozvinula znalosti nejen týkající se keramiky a porcelánu, ale i práce se sádrou a vytváření sádrových forem.

Jak uvádím v mé práci, forma, je základní pilíř výroby a je třeba dbát na její precizní provedení. Díky zkušeným sádrařům jsem se dozvěděla, jak podstatná je její kvalita před namícháním, jaká by měla být správná teplota vody, jak dlouho je dobré sádrou před nalitím rozmíchávat, jak se vyvarovat vzduchovým bublinkám v sádře, i na jakou maximální teplotu je dobré sádrovou formu sušit, aby nedošlo k jejímu zkřehnutí. V rámci seznámení se s tématem jsem také absolvovala několik exkurzí pro získání přehledu o technikách zpracování vybraného materiálu a možnostech sériové výroby. Také jsem byla seznámena s požadavky na přípravu a servírování pokrmů v hoteliérství. Dále jsem se naučila vytvářet modely na sádrařském kruhu a seznámila jsem se s technikami glazování, které jsem pak sama aplikovala i na svou závěrečnou práci. Proto považuji práci pro mne za velmi přínosnou.

TEXTOVÁ ČÁST

- 1 Pavel Janák: Dóza Krystal /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.modernista.cz/vlastislav-hofman-vaza-1919/>
- 2 Vlastislav Hofman: Pórovina /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.modernista.cz/vlastislav-hofman-vaza-1919/>
- 3 Rudolf Stocklar: Set /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://archiv.ihned.cz/c1-46911400-servis-rudolfa-stockara>
- 4 Ladislav Sutnar: Servis /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.glassrevue.com/news.asp@nid=176.html>
- 5 Jiří Pelcl /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <https://www.novinky.cz/kultura/111090-jiri-pelcl-snobsky-design-me-stve.html>
- 5.1 PELCL, Jiří. Jiří Pelcl x design: subjective x objective. Překlad Richard Drury. Brno: ERA, 2006, s. 99.
- 6 Studio Pircs: Stěny /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.pirsc.cz/>
- 7 Jaroslav Ježek- Elka /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.prague-art.cz/katalog/autori/161-jaroslav-jezek/>
- 8 Tablo: Hrnky /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.onetablo.com/cs/>
- 9 Vjemy: Mozaika /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.modernista.cz/vjemy/>
- 10 Roman Šedina: Porcelán pro Stolování/online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.modernista.cz/limited/>
- 11 Porcelánová kamenina: Seznámení s materiálem/online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://slideplayer.cz/slide/3167148/>
- 12 Zádrapka, Karel. Slinutá Keramika: kamenina a porcelán. Praha: technické literatury, 1971. s. 87-88.
- 13 RADA, Pravoslav. Keramika: Praha: Aventinum, 2007, 216 s. Výtvarné techniky. s.139.
- 14 Porcelánová kamenina: Vlastnosti materiálu /online/ /cit. 09. 05. 2017/
Dostupné z: <http://zabavnachemie.blog.cz/1102/porcelanova-kamenina-diturvit>
- 15 Přežah /online/ /cit. 20. 05. 2017/
Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99e%C5%BEah>
- 16 Glazování /online/ /cit. 20. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.humany.cz/vypal-keramiky-v-elektricke-peci-t-103.html>
- 17 Ostrý výpal /online/ /cit. 20. 05. 2017/
Dostupné z: <http://www.humany.cz/vypal-keramiky-v-elektricke-peci-t-103.html>

ZDROJE

OBRÁZKOVÉ PŘÍLOHY

- 1 www.kubista.cz/shop/media/catalog/product/cache/4/image/5f87a9250ca0bff0a0c7dad3dbb3f573/d/s/dscf1990_1_1_2.jpg
- 2 www.artkeramika.cz/w/artkeramika/files/5218.jpg
- 3 www.modernista.cz/wp-content/gallery/janak-stromecek/Janak-stromecek-800x536.jpg
- 4 www.modernista.cz/pavel-janak-kavovy-servis-1911/
- 5 www.bohemiaporcelan.cz/eshop/porcelan-slono-va-kost/
- 6 www.bohemiaporcelan.cz/eshop/porcelan-slono-va-kost/cajova-souprava-alaska-kytice-s-kosatcem-15dil-na-bb.htm
- 7 cz.pinterest.com/pin/154177987213874131/
- 8 cz.pinterest.com/pin/185773553354791334/
- 9 shop.thedpages.com/collections/porcelain-art/products/mixed-porcelain-flowers
- 10 cz.pinterest.com/pin/80994493278497395/
- 11 cz.pinterest.com/pin/421438477616010249/
- 12 cz.pinterest.com/pin/290552613438118358/
- 13 cz.pinterest.com/pin/327777679113470359/
- 14 www.cesky.porcelan.cz/eshop/cs/produkty/akce-me-sice-kveten-sapo-bujon-2-jakost-70231-00001/21892
- 15 www.pirsc.cz/pirsc-porcelan-katalog/3d-wallpaper-13/rain-30.html
- 16 www.onetablo.com/cs/serie/loves-me#&gid=6&pid=1
- 17 www.onetablo.com/cs/serie/cibulka#&gid=7&pid=1
- 18 vjemy.cz/cs/produkt/hluboky-talir/
- 19 vjemy.cz/cs/projekt/geometricky-porcelan/
- 20 cz.pinterest.com/pin/20055160821582067/v
- 21 www.designbuy.cz/sortiment/9/949_h.jpg
- 22 www.kulina.cz/fotocache/mid/RV645010.jpg
- 23 www.docz.cz/ri/slanka-se-lzickou-twist_2590.jpg
- 24 www.designbuy.cz/sortiment/9/949_h.jpg
- 25 www.kuchynsketreby.cz/_obchody/prodok/prilohy/16/slanka-solnicka-uh-z-kul.stojanku-0.jpg.big.jpg
- 26 shopin.cz/upload/p/3126/default/3fd2dda985a4e096d50194.jpg
- 27 www.kulina.cz/fotocache/mid/RV645010.jpg
- 28 www.docz.cz/ri/slanka-se-lzickou-twist_2590.jpg
- 29 www.utc.cz/cs/bin/product/4/260847-1.jpg
- 30 www.designbuy.cz/sortiment/9/949_h.jpg
- 31 www.originalcibulak.cz/pribory-c60/luxusni-priborova-souprava-v-drev-kazete-original-cibulak-i3592/
- 32 www.living.cz/wp-content/uploads/img/library/Image/AAA-asab-foto/FOTO/pribory%2004.jpg
- 33 im9.cz/iR/importprodukt-orig/e0e/e0edfbd1629b5d-01b0a5ecfdd5d3f2ac.jpg
- 34 www.living.cz/wp-content/uploads/uploads/gallery/old_gallery_16/1/15010.jpg
- 35 www.sj63.com/sj63_upload-file/200809/20080921013024685.jpg
- 36 www.snaidero-usa.com/designliving-blog/wp-content/media/seoul-tea-service.jpg
- 37 www.czechdesign.cz/files/studentsky-design-2006-3.jpg
- 38 1gr.cz/fotky/idnes/08/031/maxi/WEB2180df_Kopie_KelimekCokeXLQubus.jpg
- 39 z.pinterest.com/pin/185773553354791334/
- 40 www.plasticstoday.com/sites/default/files/images/Red-Solo-Cup.jpg
- 41 s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/7a/9c/1c/7a9c1c12c39460a13391f96ba08c00e1.jpg
- 42 s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/73/d1/e2/73d1e28eb88f178568ef7750abda91ed.jpg
- 43 s-media-cache-ak0.pinimg.com/236x/09/c9/c0/09c9c0c7f0f52704d52b9d6bf59dab1f.jpg
- 44 img.dxcdn.com/productimages/sku_324582_1.jpg
- 45 img.mimishop.cz/h/ms/1438/0/0130/a1822921.jpg
- 46 admin.ltrade.com/obrazky/polozky/c2b/c2b9be-714f95a7bfc1591393e9b7563c.jpg